

7.40 KeyLight

Retningslinjer til lys på en Green Key virksomhed

7.40.1 Retningslinjer for belysning

Belysningstyper

Som udgangspunkt skal virksomheden bruge energibesparende belysning alle steder. Men der findes undtagelser, hvor det ikke nødvendigvis er hensigtsmæssigt.

- **Mad og buffet:** Mad og energisparepærer hører som regel ikke sammen, da energisparepærer ikke gengiver farver med tilstrækkelig god kvalitet. De fleste energisparepærer giver ofte en kold belysning og får maden til at fremstå mindre tiltrækkende. Derfor kan det ved madsteder og buffeter være hensigtsmæssigt at supplere med eller bruge halogenbelysning eller brugbar LED, som er udviklet til dette område.
- **Designerlamper:** Der findes en række designerlamper, som ikke altid samarbejder lige godt med energisparepærer. Heldigvis findes der efterhånden et bedre og bredere sortiment af energisparepærer, som kan bruges i flere og flere designerlamper. Er det ikke muligt at finde disse, må man indtil videre benytte pærer, som er mindre energibesparende.
- **Ældre lamper:** På trods af at glødepæren er ved at blive udfaset findes nogle af dem stadig. På en del hoteller findes der lysekroner, åbne lamper og andre ældre lamper, hvor det æstetisk vil være uhensigtsmæssigt at bruge energisparepære. I disse tilfælde kan der fortsat bruges glødepærer, indtil der findes en anden løsning fx halogenpærer med klar kolbe.
- **Lysdæmpning:** Der findes steder i fx konferencerum, hvor lyset kan dæmpes. Mange energisparepærer kan ikke dæmpes og her udgør dæmpningen i sig selv en sparefunktion. Der er dog ved at komme flere energisparepærer på markedet, som også kan dæmpes og i takt med at de bliver udbredt kan energisparepærene også bruges disse steder.
- **Klassifikationskrav:** Ifølge klassifikationskrav for hoteller skal der bl.a. være senge-lampe og god belysning på toilet/badeværelset minimum være 175 lux ved badeværelsesspejle. Ifølge klassifikationskrav for konferencesteder skal der minimum være 200 lux på bordoverflader i alle plenumlokaler. I begge tilfælde kan der bruges energisparepærer, da de opfylder disse krav, men ved spejle er det ofte en god idé at bruge halogen, brugbar LED eller lystofrør med en god farvegengivelse.

Lysbehov

Som udgangspunkt skal der ikke være lys tændt på en virksomhed med Green Key, hvor der ikke er behov for det. Der findes dog særlige tilfælde, hvor lys er nødvendigt, æstetisk eller hensigtsmæssigt.

- **Flugtvejsbelysning:** Flugtvejsbelysning sikrer, at der fra ethvert punkt i bygningen kan ses en selvlysende eller belyst henvisning til en flugtvej. Belyste, gennemlyste eller selvlysende (fluorescerende) flugtvejsskilte, placeres over eller umiddelbart ved udgangsdøre og flugtveje.
- **Panikbelysning:** Panikbelysning sikrer, at personer kan orientere sig om og i flugtvejene. Normalt bør der være et lysniveau på mindst 0,5 lux i åbne flugtvejsområder og mindst 1 lux på gulvarealer i flugtveje og på flugtvejsarealer i det fri.
- **Flugtvejs- og panikbelysning** bør opretholdes i så lang tid, som det tager at evakuere bygningen, typisk i 30-60 minutter.
- **Tryghedsbelysning:** Gæsten skal kunne føle sig tryk på en Green Key virksomhed. Derfor bør mørke områder, hvor der tit kommer gæster, være helt eller delvist oplyst. Bevægelsessensorer kan bruges i områder, hvor der ikke er gæster så ofte. I en reception eller ved hovedindgang bør der også være tryghedsbelysning for gæster, der ankommer sent, så de både føler sig velkommen og kan se, at der er åbent.
- **Orienteringsbelysning:** Gæsterne skal kunne finde rundt på en Green Key virksomhed, når der ikke er dagslys. Derfor bør henvisninger og skilte til værelser, toiletter og andre faciliteter være tydelige evt. med separat belysning.
- **Æstetisk og stemningsbelysning:** Det skal være rart at være på en Green Key virksomhed. Stemnings- og æstetiskbelysning skal gøre det rart og hyggeligt og skal fremme stedets egenskaber. Dette skal naturligvis også være muligt - uden at det overdrives.
- **Facade belysning:** Det skal også være muligt med facadebelysning, som kan fremhæve bygningens karakter og vise gæsterne frem til stedet.

Gældende for ovenstående eksempler er, at der kan bruges sensorer, lysfølere, timere eller skumringsanlæg til at behovsstyre lyset, så det ikke er tændt unødigt og samtidig bruge de mest energisparende belysningstyper som muligt.